

3. Uluslararası Akdeniz Pediatri Hemşireliği Kongresi

12-15 Ekim 2022

3rd International Mediterranean Pediatric Nursing Congress

12-15 October 2022

Bildiri Kitabı • Proceedings Book

Düzenleyen

Çocuk Hemşireleri Derneği Ankara Şubesi

Congress Organizer

Ankara Office of Pediatric Nurses Association

12-15 Ekim 2022 / 12-15 October 2022

JW Marriott Hotel - Ankara, Türkiye

www.impnc2022.org

S.220

ÇOCUKLAR İÇİN DİYABET ÖZ YÖNETİM ÖLÇEĞİ GELİŞTİRİLMESİ VE PSİKOMETRİK ÖZELLİKLERİNİN İNCELENMESİ

DEVELOPMENT AND PSYCHOMETRIC EVALUATION OF THE DIABETES SELF-MANAGEMENT SCALE FOR CHILDREN

Merve Aşkın Ceran¹, Murat Bektaş², Beray Selver Eklioğlu³

¹Dokuz Eylül Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü / KTO Karatay Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, ²Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, ³Necmettin Erbakan Üniversitesi Meram Tıp fakültesi Çocuk sağlığı ve hastalıkları Anabilim Dalı/ Çocuk Endokrinoloji

ÖZET

Amaç: Bu çalışmanın amacı, çocuklar için diyabet öz yönetim ölçeği geliştirmek ve psikometrik özelliklerini değerlendirmektir.

Yöntem: Araştırmada, Çocuklar İçin Diyabet Öz Yönetim Ölçeğini geliştirmek ve psikometrik özelliklerini belirlemek için tanımlayıcı, ilişkisel ve kesitsel bir tasarım kullanılmıştır. Araştırmanın örneklemini 10-12 yaş arası 212 diyabetli çocuk oluşturmuştur. Ölçek madde havuzu ulusal ve uluslararası literatür taraması sonucunda oluşturulmuş ve ölçeğin içerik geçerliği, pediatri ve diyabet alanında çalışmaları olan 5 uzmana ve dil bilimi alanında 1 uzmana danışılarak değerlendirilmiştir. Uzman değerlendirmesi sonuçlarına göre maddeler düzenlenmiş ve 20 çocuğa pilot uygulaması yapılarak içerik ve anlaşılabilirliğine bakılmıştır. Pilot uygulama sonuçlarına göre ölçeğin anlaşılır olduğu görülmüştür. Verilerin analizinde sayılar, yüzdeler, açıklayıcı faktör analizi, doğrulayıcı faktör analizi, iki yarıya bölme, korelasyon analizi, Cronbach α güvenilirlik katsayısı kullanılmıştır.

Bulgular: Genel ölçek için Cronbach alfa katsayısı 0.893 ve alt ölçekler için Cronbach alfa değerleri 0.757 ile 0.845 arasında bulunmuştur. Madde-toplam puan korelasyonları 0.434 ile 0.781 arasında değişmektedir ($p < .05$). Açıklayıcı faktör analizi, ölçeğin toplam varyansın %55,726'sını açıkladığını ve maddelerin faktör yüklerinin 0,335 ile 0,862 arasında değiştiğini göstermiştir. Doğrulayıcı faktör analizi ayrıca ölçeğin faktör yüklerinin .335 ile .862 arasında değiştiğini göstermiştir. GFI, CFI>0.90, NFI<0.90, RMSA ise 0.080 <olarak bulunmuştur.

Sonuç: Çalışmanın geçerlik ve güvenilirlik aşamalarında yapılan tüm istatistiksel işlemler, ölçeğin Türk kültürü için geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olduğunu göstermektedir. Ölçek, diyabet ile ilgili deneysel çalışmalarda bir ölçme aracı olarak kullanılabilir ve diğer toplumlarda kullanıma kolaylıkla uyarlanabilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Tip I diyabet, çocuk, öz yönetim

ABSTRACT

Purpose: The aim of this study was to develop a diabetes self-management scale for children and to assess its psychometric properties.

Design and method: In the study, a descriptive, relational and cross-sectional design was used to develop the Diabetes Self-Management Scale for Children and to determine its psychometric properties. The study sample consisted of 212 children with diabetes between the ages of 10 to 12 years. The scale item pool was created as a result of national and international literature review. The content validity of the scale was assessed by consulting 5 experts in pediatrics and diabetes and 1 experts in the field of linguistics. According to the results of the expert evaluation, the items were arranged and the content and comprehensibility were checked by piloted with 20 children. According to the results of the pilot application, it was seen that the scale was understandable. In the analysis of the data, numbers, percentages, exploratory factor analysis, confirmatory factor analysis, split-half analysis, correlation analysis, Cronbach α reliability coefficient were used.

Results: The Cronbach's alpha coefficient for the overall scale was 0.893 and the Cronbach's alpha values for the subscales were 0.757-0.845. The item-total score correlations ranged from 0.434 to 0.781 ($p < .05$). The exploratory factor analysis showed that the scale explained 55.726% of the total variance and the factor loadings of the items ranged from 0.335 to 0.862. The confirmatory factor analysis also showed that factor loadings of the scale ranged from .335 to .862. GFI, CFI>0.90, NFI<0.90, RMSA was found to be < 0.080.

Practice Implications: All statistical operations performed during the validity and reliability stages of the study show that the scale is a valid and reliable measurement tool for Turkish culture. The scale can be used as a measurement tool in experimental studies about diabetes and can easily be adapted for use in other societies.

Keywords: Type I diabetes, child, self management